

NORGES HØYESTERETT

Den 24. oktober 2013 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Skoghøy, Øie og Noer i

HR-2013-02219-U, (sak nr. 2013/1789), sivil sak, anke over kjennelse:

A (advokat Erling T. Eggen)

mot

Staten v/X kemnerkontor

(Kommuneadvokaten i X v/advokat
Marianne Nergaard Magnus)

avsagt slik

K J E N N E L S E:

- (1) Saken gjelder spørsmål om skattebetalingsloven § 17-1 femte ledd begrenser debitors rettigheter etter tvangsfullbyrdelsesloven § 4-2 tredje ledd.
- (2) Staten v/X kemnerkontor begjærte 10. mars 2010 tvangssalg av en fast eiendom i Y tilhørende A. Grunnlaget for begjæringen var en utleggsforretning fra 29. juni 2009.
- (3) Heggen og Frøland tingrett avsa 16. april 2012 kjennelse hvor begjæringen ble tatt til følge. Borgarting lagmannsrett opphevet 15. juni 2012 tingrettens kjennelse på grunn av saksbehandlingsfeil.
- (4) Etter at begge parter hadde fått uttale seg, avsa Heggen og Frøland tingrett ny kjennelse om tvangssalg 20. februar 2013.
- (5) A anket kjennelsen til Borgarting lagmannsrett, som ved kjennelse 12. juli 2013 forkastet anken.
- (6) A har anket lagmannsrettens kjennelse og gjør gjeldende at lagmannsretten tok feil når den kom til at A ikke kan få prøvd sine materielle innsigelser til skattevedtaket når fristen i skattebetalingsloven § 17-1 femte ledd er utløpt.
- (7) Det gjøres videre gjeldende at det er en saksbehandlingsfeil at det ikke ble avholdt muntlige forhandlinger.

(8) A har nedlagt slik påstand:

**"1. Prinsipalt:
Borgarting lagmannsretts kjennelse datert 12.07.2013 oppheves.**

**Subsidiært:
Statens begjæring om tvangssalg avvises.**

2. Staten ved X kemnerkontor tilpliktes å erstatte A hans saksomkostninger med tillegg av lovens rente fra det forfallstidspunktet retten måtte fastsette og frem til betaling skjer."

(9) *Staten v/X kemnerkontor* har gjort gjeldende at det ikke er feil lovtolkning når lagmannsretten har lagt til grunn at fristbestemmelsen i skattebetalingsloven § 17-1 femte ledd går foran tvangsfullbyrdsloven § 4-2 tredje ledd.

(10) Det foreligger heller ikke feil ved lagmannsrettens saksbehandling.

(11) Staten v/X kemnerkontor har nedlagt slik påstand:

"1. Anken forkastes.

2. Staten ved X kemnerkontor tilkjennes sakskostnader for Høyesterett."

(12) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling og generelle lovforståelse, jf. tvisteloven § 30-6, jf. tvangsfullbyrdsloven § 2-12.

(13) Skattebetalingsloven § 17-1 femte ledd første og annet punktum fastsetter fristen for å kreve rettslig prøving av gyldigheten av ligningsvedtak i saker om tvangsfullbyrdelse eller midlertidig sikring. Bestemmelsen lyder slik:

"Etter utløpet av fristen i ligningsloven § 11-1 fjerde ledd kan ligningsavgjørelsen ikke bringes inn til prøving ved tingretten i sak om tvangsfullbyrdelse eller midlertidig sikring. Slik prøving skal likevel alltid kunne kreves inntil tre måneder etter den forføyning som det klages over."

(14) Fristen for å reise søksmål etter ligningsloven § 11-1 fjerde ledd første punktum er seks måneder fra skatteoppgjøret eller endringsvedtaket ble sendt skattyteren. Det følger imidlertid av § 11-1 fjerde ledd siste punktum at skattyter får en tilleggsfrist på tre måneder i saker om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring i tråd med reglene i § 17-1 femte ledd. Fristen løper i slike tilfeller fra det tidspunkt utleggsforretningen avholdes, jf. Rt 2012 side 1188.

(15) Ligningsvedtakene er særlig tvangsgrunnlag, jf. tvangsfullbyrdsloven §§ 4-1 og 7-2, jf. skattebetalingsloven § 14-1. Tvangsfullbyrdsloven § 4-2 tredje ledd får da anvendelse. Ankende part anfører at denne bestemmelsen gir A rett til å fremme sine innsigelser mot tvangsgrunnlaget uavhengig av fristen i § 17-1 femte ledd. Paragraf 4-2 tredje ledd lyder slik:

"Mot et særlig tvangsgrunnlag eller et krav som er fastsatt i et særlig tvangsgrunnlag, kan det fremsettes enhver innvending som kunne ha vært satt fram under et søksmål."

(16) Lagmannsretten har begrunnet sitt standpunkt slik:

"Etter lagmannsrettens syn må regelen i skattebetalingsloven § 17-1 femte ledd annet punktum anses å utgjøre en spesialbestemmelse, som begrenser debtors alminnelige innsigelsesrett etter tvangsloven § 4-2 tredje ledd i tid. Men den rett A etter tvangsloven § 4-

2 tredje ledd har til å gjøre gjeldende innsigelser knyttet til selve utleggsforretningen, som ikke har noe med gyldigheten av ligningsvedtaket å gjøre, består, jf. kommentarutgaven til tvangsfullbyrdelsesloven side 189 nederst."

- (17) Ankeutvalget er enig i lagmannsrettens lovforståelse. En annen tolkning ville bety at fristregelen i § 17-1 femte ledd ville miste mye av sin betydning. Dersom skattyter ønsker prøving av realiteten i en ligningsavgjørelse, må han derfor reise sak innen seks måneder etter at ligningsvedtaket eller endringsvedtaket er sendt ham, eller reise innsigelsene i klage over utleggsforretningen innen tre måneder etter at denne er avholdt.
- (18) Anken over lagmannsrettens rettsanvendelse kan ikke føre fram.
- (19) A har videre anført at det er en saksbehandlingsfeil at det ikke ble avholdt muntlige forhandlinger i lagmannsretten. Lagmannsretten fant det ikke nødvendig med muntlig behandling for å sikre en forsvarlig og rettfærdig behandling av saken, jf. tvisteloven § 29-15 annet ledd. Ankeutvalget kan ikke se at avgjørelsen er feil. Vurderingen av rene rettslige spørsmål vil normalt ikke kreve muntlig behandling, jf. Rt 2012 side 1 avsnitt 16.
- (20) Anken må etter dette forkastes. X kommune har krevd dekket omkostninger med 6 000 kroner. Kravet tas til følge.
- (21) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

1. Anken forkastes.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler A til staten v/X kemnerkontor 6 000 – sekstusen – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av kjennelsen.

Toril M. Øie
(sign.)

Jens Edvin A. Skoghøy
(sign.)

Ragnhild Noer
(sign.)

Riktig utskrift: